



FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: Mgr. Jan Kastner

Práci předložil: Jiří Matějka

Název práce: Filmové adaptace literárních předloh. Vybrané filmové adaptace dramatu Williama Shakespeara Othello

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Jde o třetí verzi práce, která dosud nebyla obhájena. Autor se v ní opět snažil vyrovnat s tehdejšími námitkami a podle mého názoru i tentokrát vytvořil práci kvalitnější. Cílem práce je dle vlastních autorových slov „porovnat text dramatu Williama Shakespeara Othello s jeho vybranými filmovými adaptacemi“. Přičemž „jádrum práce bude sledování, jak se vybrané filmové adaptace Othella vyrovnávaly s klasickou dramatickou předlohou“. (To vše na straně 1.) Tohoto cíle předkladatelova práce dosahuje.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autor si novou podobu práce, na rozdíl zejména od původní verze, ale i zlepšením té předcházející, v souladu se vznesenými připomínkami, rozvrhl logičtěji, čímž odstranil kritizovanou disproporčnost. V celé práci je zřetelný logický postup autora uvažování o zpracovávaném tématu.

Do úvodní desetistránkové kapitoly Život a dílo (2) autor umísťuje kromě jasných podkapitol Život a Dílo ještě Tragický žánr v alžbětinské Anglii, čímž nahradil méně související část Tradice herectví a Situace divadel během Shakespearova života z předcházející verze.

Devatenáctistránková kapitola Othello (3) už se cele věnuje zkoumanému dílu. V prvních třech podkapitolách (na ploše devíti stran) se autor podrobně soustřeďuje na vznik samotné Shakespearovy hry a jejímu porovnání s prozaickou verzí Giraldiho Cintia (3.1.), aby v podkapitole Předloha (3.1.1.) detailně obě verze na pěti stranách komparoval. To vše potom využije v následujících kapitolách, kdy sleduje, jakou naopak proměnu „provedli“ jednotliví filmaři se Shakespearovým textem. V Závěrečném porovnání této kapitoly (3.1.2.) autor přináší řadu svých originálních vývodů: uvažuje nad rozdíly a výhodami zpracování v převyprávěném nebo dialogickém provedení; co vyvolalo přidání postavy Roderiga či naopak vynechání Jagovy dcery; pojetí nerovnovážného svazku; zakomponování bílé a černé barvy či otázka, zda je Jago jediným viníkem Desdemoniny smrti. Právě zde autor podle mého názoru autor prokazuje nejen detailní znalost obou textů, ale i schopnost tvořivě se nad nimi zamýšlet a navzájem je konfrontovat.

Počínaje str. 37 (až do str. 55) se už autor věnuje vlastnímu „filmovému“ tématu. Jeho výběr zkoumaných filmových adaptací je vhodně a logicky zdůvodněn. Jde o klasickou verzi Orsona Wellese, o zfilmovanou operu, animovaný středometrážní film, upravené zpracování pro teenagery a aktualizovaný dokument. Autor ve své snaze po úplnosti a věren tomu, aby poukázal na kreativitu tvůrců filmů i na to, co „převod námětu do moderního média s sebou nese, co se Shakespearovým dramatem dělá, či umožňuje dělat“ (str. 7), přidává ještě kapitolu Nová zpracování Othella (5.), správně přeřazenou z Příloh do textu vlastní práce.

Oceňuji, že se autor na rozdíl od původní verze, drží změny, kterou provedl už minule, když změnil výběr zkoumaných titulů a upustil od původní proklamace, v níž se soustřeďoval pouze na „adaptace, které se nedrží originální předlohy“. A to přesto, že použité snímky vesměs nemají českou jazykovou podporu.

Zde bych považoval za důležité zmínit, že už samotný výběr oněch pěti vybraných zkoumaných verzí svědčí o znalosti zkoumané problematiky a nepředstíraného zájmu. Žádná z oněch pěti zkoumaných verzí Othella (kromě titulu „O“) nebyla nikdy oficiálně uvedena v naší filmové distribuci a autor si musel opatřit verze bez české jazykové podpory vyšlé na DVD v zahraničí. Což samo o sobě považuji také za práci s cizojazyčným textem. Co se týká filmografické literatury, vím, že autor pracoval se dvěma anglickými prameny, byť nakonec ve výsledné verzi použil jenom jeden.

Autor se sice při porovnávání kinematografických děl se Shakespearovou předlohou v kapitole Filmové verze Othella (4) řídil překladem Martina Hilského, ale vzhledem k absenci titulků zdůvodňuje proč. Na jiných místech práce používá i překlad Jiřího Joska.

Za sympatické považuji, že se autor snažil využít i informace a podněty získané během studia na naší fakultě a využít i publikace jejích členů (Martiny Kastnerové, Stanislava Starka – uvádím bez akademických titulů). Za podnětné považuji i využití diplomových prací, objemného souhrnu Pavla Drábka České pokusy o Shakespeara a invenčně objeveného množství dalších literárních (Přemysl Rut) i časopiseckých zdrojů.

Vlastní analýzu jednotlivých filmových verzí osobně nepovažuji, přes možná příliš detailní autorův přístup, jak pouhý popis děje. Argumentoval bych například klasickou filmovou verzí Orsona Wellese z roku 1952 (4.1.), v níž se autor snaží (být po svém) o vyhodnocování smyslu toho, co na plátně vidí. Nejen tedy pouhé konstatování. Např. smysl: vytažení Jaga v kleci nad hradby pevnosti; proč film pracuje s rámcem; smysl scén z Benátek; pomoc strážce Brabantiovi s odchodem (vše str. 38); Othellovo držení Jaga u hradeb (str. 39); metaforické pojetí bouřky; začlenění tureckých lázní do filmu (str. 40); použití klece jako opakujícího se prvku (str. 41); atd.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je napsána popularizujícím jazykem, spíše esejistickým, než odborným.

Jazykový projev, až na nečetné výjimky, umožňuje odpovídající vnímání práce. Jen občas je možno narazit i na pravopisné chyby – zejména v koncovkách přídavných jmen přivlastňovacích. Ačkoliv autor mnohé z nich opravil, některé nové se objevily. Ale domnívám se, že přesto došlo ke zlepšení úrovně předkládaného textu oproti předcházejícím verzím.

Byť se po formální stránce zase v textu objevily nečekané problémy s formátováním textu.

Nová práce, bohužel, tentokrát neobsahuje žádnou přílohu.

Takže už se ve světle toho ani neptám, proč, ač se to nabízelo, není obsažena žádná obrazová příloha.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Autor je bezesporu zaujat tématem své práce. Píše, protože chce, nikoliv proto, že musí. V rámci zvoleného tématu se k jádru práce dostává přes velké množství informací, které se jaksi „cítí být povinen čtenáři sdělit“. I když tato třetí verze už má svoji jasně sledovatelnou logickou výstavbu.

Tentokrát ovšem převládá velmi podrobný rozbor Othella, jeho porovnání s prozaickou předlohou i jednotlivými filmovými verzemi a komparace jednotlivých filmů navzájem.

Podle mého názoru se jedná o práci, která vyžadovala velké autorovo nasazení, a domnívám se, že v ní obstál. Pokud jsem v hodnocení druhé verze navrhol, vzhledem ke všem okolnostem, známku „Velmi dobře“, nemohu u třetí verze, v níž se autor snažil reagovat na všechny výtky opětovným zkvalitněním svého textu, přistoupit k jinému hodnocení, než minule.

Přestože je možné na práci najít mnohé nedostatky, zůstává pro mě výsledkem dosaženým s nemalým vynaložením studentových sil i schopností. A i když to možná vyzní banálně, se snahou po svém se vypořádat s problematikou, která mě skutečně zajímá, za využití toho, co mě škola naučila.

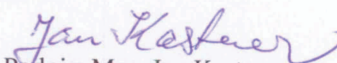
5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Nemám.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Velmi dobře (za všechnu tu snahu opětovně se vyrovnat s připomínkami a upřímně odvedenou práci).

Datum: 25.8.2016


Podpis: Mgr. Jan Kastner